

Plicník

Pulmonaria

Plicník (*Pulmonaria*) je rod vytrvalých bylin z čeledi brutnákovitých (*Boraginaceae*), který čítá přibližně 15 druhů původně pocházejících z Evropy a Asie.

Tato nenápadná rostlina přirozeně roste ve vlhkých lesích, houštinách a na stinných okrajích potoků. V zahradě se mu daří na podobných stanovištích. Oživuje zastíněné kouty záhonů pod stromy a keři.

Název *Pulmonaria* pochází z latinského slova „pulmo“ (plíce). Středověcí lékaři věřili, že tvar a zbarvení listů – se svými bílými skvrnami připomínajícími nemocnou plicní tkáň – naznačuje, k čemu rostlina slouží. Již ve středověku byl nepostradatelnou součástí bylinkových zahrad klášterů a lékáren.

Pulmonaria 'Samurai'

Zahradníci si plicník cení ze dvou důvodů. Na jaře (od března do května) vykvetá bohatými soukvětími trubkovitých květů, jejichž barva se během kvetení proměňuje z růžové přes fialovou až do modré. Po odkvětu zaujme dekorativními listy. Některé kultivary mají listy hustě pokryté stříbrnými skvrnami, které září po celé vegetační období i v hlubokém stínu.

Plicníky rostou do výšky 20 až 40 cm. Listy bývají vejčité až kopinaté, na povrchu drsně chlupaté. Mnohé druhy a kultivary mají listy hustě posety bílými nebo stříbrnými skvrnami. Listy přetrvávají po celou vegetační sezónu a tvoří atraktivní přízemní růžici.

Plicník je jednou z nejvýznamnějších medonosných raně jarních rostlin pro čmeláky a včely. V době kvetení v březnu a dubnu, kdy je ještě nedostatek potravních zdrojů, nabízí bohaté zásoby nektaru a pylu. Čmeláci s delším jazykem (čmelák zemní, čmelák zahradní) dosáhnou na nektar přímo, kratší hmyz si někdy udělá otvor v základu korunní trubky.

Pulmonaria 'Samurai'

Zajímavost

Barva květu se po opylení mění z červené/růžové na fialovou/modrou.

Jak pěstovat plicník

Stanoviště

Plicník je typickou stínomilnou trvalkou. **Nejlépe mu vyhovuje polostín nebo stín pod listnatými stromy.** Na přímém slunci trpí, listy vadnou a mohou se popálit. Ideální jsou místa pod ovocnými stromy, v podrostu keřů, na severní straně domu nebo kolem zahradního plotu. Právě tato místa bývají jinak problematická pro většinu rostlin, plicník v nich naopak vzkvétá.

Půda

Preferuje **humózní, mírně vlhkou a dobře propustnou půdu.** Nevhodné jsou extrémně suché nebo naopak trvale zamokřené půdy. V půdě s vyšším obsahem humusu roste bujněji. Plicník lékařský (*P. officinalis*) preferuje půdy vápnité – lehce alkalické pH.

Zálivka

Plicník vyžaduje pravidelnou zálivku, zejména v letních měsících a na méně stinných stanovištích. Půda nesmí úplně vyschnout. Mulčování půdy (kůra, listí) pomáhá udržet vlhkost a ochlazuje kořeny. V přirozeně vlhkém stanovišti je zálivka méně potřebná.

Hnojení

Plicník není náročný na živiny. Postačí jedno jarní přihnojení univerzálním zahradním hnojivem nebo zálivka hnojivem v době rašení. Při výsadbě je vhodné zapravit do půdy kompost. Zbytečné přehnojování může vést k přílišnému bujení listů na úkor kvetení.

Množení a péče

Plicník můžete množit dělením trsů na podzim (září–říjen) nebo brzy na jaře. Starší trsy je vhodné každé 3–5 let pomladit a rozdělit.

Škůdci a choroby

Plicník je poměrně odolný. Největším problémem je padlí – listy se pokryjí bílým prachovým povlakem. Preventivně je třeba zajistit dostatek vlhkosti a vzdušné stanoviště. Slimáci mohou poškozovat mladé listy, zejména na jaře.

Pulmonaria hybrida 'Trevi Fountains'

Kombinace v záhoně

Plicník je velmi vděčnou součástí stinných záhonů. Kombinujte ho s rostlinami s podobnými nároky na stanoviště:

- čemeřice,
- bohyšky,
- kapradiny,
- dlužichy,
- sasanky hajní,
- konvalinky,
- liriope,
- biky,
- rákosníky japonské,
- modřence,
- sněženky.

Při výsadbě dbejte na hustotu. Pro půdopokryvný efekt vysadte 9–10 plicníků na metr čtvereční. Tím zabráníte pronikání plevelu a vytvoříte hustý koberec s dekorativními listy.

Pulmonaria 'Blake's Silver'